

A vidéki társadalom- és gazdálkodási mód átalakítása a Székelyföldön

1952-1962

Kommunista ideológia

- Társadalmi és vagyoni egyenlőtlenségek megszüntetése
- Osztályharc
- Iparosítás
- Mezőgazdaság: ösközösségi modell
- Alkalmazás: proletárdiktatúra

A komm. hatalom céljai

- Jövedelem-elvonás
- Totális kontroll és irányítás: erőforrások, munkaerő, term. eszk., anyagi javak
- Társadalom: kizsákmányoló társ. osztályok felszámolása, nivellálás
- Termőföld – állami v. szövetk. tulajdon
- Mezőgazdaság – gépesített nagybirtok

Jövedelem-elvonási módok

·Pénz-jövedelem elvonása:

- mezőgazdasági adó
- - pénzreformok (1947., 1952.)
- - kötelező biztosítás
- - „önadó”
- - gyűjtések

·Terményelvonás

- - kötelező beszolgáltatás
- - szerződéses felvásárlás

Munkaerő korlátlan biztosítása

- Közmunka: 1949. dec. 3. 1241/1949 MTH
- Jövedelemkülönbség: vidék/város
- „tervtúlteljesítés” „túlóra”
- büntetésvégrehajtás: pl. Duna-csatorna, bányák

Közjavak állami ellenőrzése

Közbirtokossági erdők, közlegelők

Gazdálkodási átalakítása

- Kötelező vetéstervezés: 1947**
- Szerűcséplés: 1947**

Vetésterv

R. P. R.
Ministerul Agriculturii

Județul Odorhești Plasa Lăstureș
Comuna Bezidul-Neu Satul de sus

Plan de cultură Nr. 71 1948-1949

Conform hotărârii Comitetului Agricol Comunal, locuitorul Subocur având proprietate sau în folosință 2 Ha;
90 ari teren arabil, va însămânța în toamna 1948 și în primăvara 1949 următoarele:

Specificarea culturilor	Suprafața		Observații
	Ha	ari	
1. Grâu de toamnă		80	
2. Secară		18	
3. Orz			
4. Orz de primăvară <u>ogășt</u>		67	
5. Ovăz		16	
6. Floarea soarelui		08	
7. Porumb		22	
8. Cartofi		08	
9. <u>Lucerna</u>		22	
10. <u>tr. so.</u>		18	
11. <u>plu. luc.</u>		10	
12. <u>fasole</u>		04	
13. <u>însepa</u>		04	
14. <u>seapoi</u>		01	
15. <u>alte</u>		02	
Total	2	90	

Executarea acestui plan de cultură este obligatoriu, conform J. C. M. No. 184/1947 și Deciziei Interministeriale No. 305/1948, publicată în Mon. Of. No. 50 din 1 Martie 1948.

Acei care nu vor executa însămânțările programate în acest plan de cultură se consideră contravenienți la legea speculei și săbotajului economic, și vor suferi sancțiunile legale. Însămânțarea se va face în termenele fixate de organele în drept.

La terminarea însămânțărilor fiecare plugar va prezenta la primărie acest plan de cultură, declarând suprafețele real însămânțate, care se vor înscrie în rubrica Observații.

Primar,

Notar,

Agent Agricol,

Tomaș

Mălănd

PĂȘRĂȚI PLANUL PĂNĂ LA RECOLTĂ!

Szérűcséplés

Földtulajdon-viszonyok átalakítása

- Földvásárlás korlátozása (1947. jún. 23.)
- MNM - 1949. évi utasítások
- 83/1949 számú TER (1949. márc. 2/3)
- 111/1951 számú TER
- 308/1953 számú MTH
- 478/1954 számú TER
- 115/1959 számú TER

Helyi közösségek alávetése, átalakítása

- más nyelvezet
- 1947-től „osztályharc – Napsz. Szaksz
- 1947/1949 – falusbírók – „demokr. elemek”
- 1949/1951 Ideigl. Biz. – Népt.
- 1950. szept. 8. közigazgatási átszerv.
- kettős közigazgatás: párt- állam
- 1952. július 6. – Nt. elnökök lecserélése

Vidéki társadalom állami függése

- Tűzifaellátás
- Állatlevágás tilalma
- Termény-szállítási tilalom
- Áruellátás

Eredmény

Jelenkori jobbágyság
- önellátásra berendezkedés

A kollektivizálás

- **Típusok:**

Koll. gazd., TOZ típ. mez. társas, egyszerű társulás

- **Módszerek**

Ösztönzéses: földosztás

Jogi-adminisztratív nyomásgyakorlás

Pszihikai nyomásgyakorlás, erőszak

Alkuhelyzet

Sántha József exhumálása

Célok és forrás-adottságok

Statisztikák

Forrásanyag

Megoldások

-

Kollektivizálás

1953: tömeges kilépési kérések (600)

1954: 2 k.g., 24 m.t.

1955: 1 k.g., 35 m.t.

1956: ↗ ↘

1957: tömeges kilépési kérések, új módszer.

1958: több ezer aktivista, Keresztúr r.

1959: Sepsi r., Kézdi r.

1960: MAT tanulmány

1961: aug. 3. MAT pártgyűlés

1962: március

Következmények

- - a lakosság kb. 70%-a vidéken élt, jórészt önellátó – állami függésbe kerülnek
- - elvándorlás vidékről
- - egyes egyházi ünnepek eltűnése, a vallásosság lecsökkenése
- - szokások megritkulása: fonó, aratóbál
- - értékrend megváltozása

Alternatívák

- **Helységek és koll. gazd. önigazgatása**
- **Földműves-szövetkezetek**
- **Tagosítás**
- **Elvonás helyett – helyi kisipar fejlesztése**

Magyarpéterlaki zenészek

Nyárádköszvényes

